

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4100-01-08/2012
P/12/001

Poznań, 4 kwietnia 2012 r.

**Pani
Czesława Leciejewska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dopiewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dopiewie Poznaniu, zwanym dalej „Ośrodkiem”, kontrolę w ramach tematu: „Powiązania budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.” (prowadzenie działań windykacyjnych w stosunku do podmiotów zalegających z uiszczaniem należności, stosowanie ulg w spłacie należności budżetu państwa oraz uiszczanie opłat abonamentowych).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Ośrodka w zakresie prowadzenia działań windykacyjnych w stosunku do dłużników alimentacyjnych. NIK ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Ośrodka w zakresie udzielania ulg w spłacie należności. Jednocześnie NIK pozytywnie ocenia wywiązywanie się przez kontrolowaną jednostkę z obowiązku uiszczania abonamentu radiowo-telewizyjnego.

1. Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. łączna kwota należności dotyczących 86 dłużników zalegających z wpłatą należności z tytułu zrealizowanych przez Ośrodek świadczeń alimentacyjnych (dz. 852, rozdz. 85212) wyniosła 1.028.149,87 zł, w tym kwota 374.505,81 zł stanowiła należność z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej (§ 0970), a kwota 562.341,96 zł obejmowała należności z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego (§ 0980). Kwota ta obejmowała również odsetki za zwłokę (§ 0920) w kwocie 91.143,70 zł oraz koszty upomnień (§ 0690) - 158,40 zł.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82

NIK negatywnie ocenia niewykorzystywanie uprawnień wynikających z przepisu art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów² polegających na dochodzeniu należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³ Dyrektor Ośrodka nie wystawiała tytułów wykonawczych, co w konsekwencji uniemożliwiało prowadzenie postępowań egzekucyjnych przez komorników skarbowych. Jak wynika z wyjaśnień złożonych w toku kontroli NIK, przyczyną braku działań windykacyjnych była sytuacja kadrowa w Ośrodku. Należy także nadmienić, że w zakresie czynności pracownika zajmującego się świadczeniami alimentacyjnymi nie było zapisów dotyczących powierzenia zadań polegających na wysyłaniu upomnień oraz wystawianiu tytułów wykonawczych. W ocenie NIK, względy organizacyjne nie mogą jednak stanowić usprawiedliwienia dla stwierdzonej nieprawidłowości. Dopiero w trakcie kontroli NIK (w dniu 27 lutego 2012 r.) Dyrektor Ośrodka uzupełniła o te działania, zakres czynności wyznaczonego pracownika.

Podkreślić należy, że na podstawie wybranej do szczegółowego badania dokumentacji, nie stwierdzono przypadków przedawnień należności.

Analiza skuteczności i prawidłowości podejmowanych w Ośrodku w 2011 r., działań windykacyjnych wobec 24 dłużników alimentacyjnych wykazała jednak, że w stosunku do 21 dłużników, których zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego powstały w latach 2008-2010, wystawionych zostało zaledwie 13 upomnień. Upomnienia te zostały wystawione dopiero w dniu 17 września 2010 r. W stosunku do trzech dłużników posiadających zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego, co do których złożono wnioski do sądu o ustanowienie kuratora do odbioru decyzji, w ogóle nie zostały wystawiane upomnienia.

NIK nie wnosi uwag do sposobu ewidencjonowania tych należności. Prowadzona ewidencja analityczna osób zalegających z płatnościami dawała możliwość pełnej identyfikacji dłużnika, okresu zaległości oraz kwot należności.

Zastrzeżenia NIK dotyczą rzetelności sporządzania w 2011 r., przez Ośrodek, kwartalnych sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Nieprawidłowość dotyczy prezentowania danych w kolumnie nr 8 „Dochody przekazane” (na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego). Według załącznika nr 39 rozdział 2, § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w sprawozdaniach jednostkowych jednostek bezpośrednio realizujących zadania, w kolumnie „Dochody przekazane” wykazuje się dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego, podczas gdy w sprawozdaniu wpisywano kwoty 0 zł, pomimo przekazania całej pobranej kwoty 57.127,80 zł.

2. NIK negatywnie ocenia wydawanie przez Panią Dyrektor decyzji w zakresie ulg w spłacie należności budżetowych, pomimo braku stosownego upoważnienia Wójta Gminy w tym zakresie. W 2011 r. Dyrektor Ośrodka wydała jedną decyzję w sprawie odroczenia terminu spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 6.000 zł oraz jedną decyzję w sprawie rozłożenia należności dłużnika alimentacyjnego na raty w kwocie 4.364 zł. W trakcie kontroli NIK, w dniu 6 marca 2012 r. Wójt Gminy wydała zarządzenie, na podstawie którego Dyrektor Ośrodka została upoważniona do udzielania ulg.

² j.t. Dz. U. z 2009, Nr 1, poz. 7 ze zm.

³ Dz. U. z 2005, Nr 229, poz. 1954 ze zm.

Podkreślić należy, że wszystkie sprawy załatwiane były we właściwej kolejności, a stawiane przez Ośrodek wymagania były jednakowe dla wszystkich podmiotów.

3. Kontrolą objęto także wywiązywanie się z obowiązków uiszczenia w 2011 r. opłaty abonamentowej – zgodnie z rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczenie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.⁴ Opłaty te w 2011 r. za używanie 10 odbiorników radiowych wyniosły ogółem 629,50 zł. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w omawianym zakresie.

Ponadto, Ośrodek posiadał trzy niezarejestrowane odbiorniki telewizyjne. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Głównego Księgowego Ośrodka, odbiorniki te przeznaczone były do odtwarzania materiałów edukacyjnych nagrywanych na płytach DVD i nie były podłączone do sieci publicznej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu wnosi o:

1. Podjęcie przez Ośrodek działań organizacyjnych mających na celu zapewnienie systematycznego prowadzenia wszystkich przewidzianych w ustawie działań wobec dłużników.
2. Wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu – na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 86, poz. 558 (utraciło moc z dniem 31 grudnia 2011 r.)